

REZOLÚCIA PREDSEDNÍCTVA SVETOVÉHO KONGRESU SLOVÁKOV K POLITICKÉMU VÝVOJU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Predsedníctvo Svetového kongresu Slovákov, na zasadnutí 3. - 4. novembra 1990 v Quebecu rokovalo o súčasnom politickom vývoji na Slovensku a zaujalo k nemu nasledovné stanovisko:

Keďže právo na život, ľudské šťastie a všetky ostatné základné ľudské práva, ako aj právo na národnú nezávislosť sú prirodzenými právami podľa zákonov Božích i zákonov prírody, Predsedníctvo Svetového kongresu Slovákov, vzhľadom na najelementárnejšie národné potreby Slovenska v súlade s duchom stanov Kongresu, znovu potvrdzuje smer a postoj, mnohokrát vyslovený v dokumentoch jeho vyše 20 ročnej histórie a vyjadrený v základnej požiadavke uplatnenia práva na slovenské sebaurčenie v situácii, keď národy strednej a východnej Európy sa vydali na cestu demokracie. V tejto dobe treba vysloviť vďaku a obdiv všetkým, na tomto procese zúčastneným národom, ako aj tým odvážnym jednotlivcom, ktorí sa postavili na čelo tohto historického procesu. V osobitnom slovenskom prípade treba vysloviť uznanie hlavne tým ľuďom, ktorí sa obetujú, aby zabezpečili nezvratnosť demokratického procesu.

V tomto procese vzniká aj pre slovenský národ nová historická príležitosť a preto vedenie Svetového kongresu Slovákov dnes opätovne vyhlasuje, že:

1) Podporuje každú domácu i zahraničnú činnosť, vykonávanú demokratickými prostriedkami, ktorá smeruje k samostatnému, demokratickému, štátnemu prejavu sa slovenského národa.

Slováci sa už viac ako 150 rokov domáhajú vlastného politického miesta na mape Európy a to od vyhlásenia Ľudovíta štúra z 19. septembra 1848 o slovenskej samostatnosti v rámci federácie stredoeurópskych národov Rakúsko-Uhorskej ríše. V roku 1918 mali Slováci veľkú príležitosť uskutočniť svoje národné aspirácie, keď sa v Clevelandskej a Pittsburgskej dohode predstavitelia Čechov a Slovákov zhodli na forme vzájomného spoložitia. Základné hodnoty týchto dohôd však porušila česká strana, čo viedlo k chronickým problémom všetkých doterajších foriem Česko - Slovenského štátu.

Svetový kongres Slovákov od samého počiatku svojho jestvovania sa obracal na domáce i medzinárodné inštitúcie a vlády a oboznamoval ich s bezprávnou situáciou, v ktorej žil slovenský národ. Kongres presadzoval uznanie osobitosti slovenského národa a z toho vyplývajúceho práva na suverenitu a nezávislosť. Slovenskú otázku vyhlásil za medzinárodnú a neustále sa dožadoval medzinárodnej spravodlivosti pre slovenský národ, vyjadrenej v demokratickej štátnosti v celkovom procese európskej integrácie. Toto stanovisko zastáva Svetový kongres Slovákov aj v dnešnej dobe.

2) Podporuje demokratické snahy všetkých organizácií a jednotlivcov, ktoré vedú k zvyšovaniu národného a európskeho povedomia Slovákov ako jedného z najstarších národov v dunajskej kotline.

3) Podporuje integráciu Európy a samostatný vstup Slovenska do Európskeho spoločenstva.

4) Odmieta všetky ideológie nenávisťi a diskriminácie, akými sú komunizmus, fašizmus, rasizmus, antisemitizmus, veľkohungarizmus a čechoslovakizmus.

Svetový kongres Slovákov vždy dôsledne zastával názor, že nemôže byť osudom slovenského národa politická podriadenosť Slovenska v rámci Česko - Slovenska,

pretože pravá sloboda a demokracia nie je možná bez medzinárodnej rovnosti partnerov. Súčasne sa Svetový kongres Slovákov pridriava zásady, že len slobodný ľud sa môže suverénne rozhodnúť pre takú formu samostatnosti alebo spojenectva, aká najlepšie vyhovuje jeho záujmom. Táto zásada je všeobecne prijatá v rámci medzinárodných vzťahov demokratického sveta a vzťahuje sa bez pochybností aj na národy oveľa menšie než je slovenský. Prečo by teda malo byť Slovensko výnimkou?

Pokiaľ ide o spôsob, ako dosiahnuť slovenskú suverenitu, plne si uvedomujeme problémy, ktoré sa v krajinách bývalého sovietskeho bloku nahromadili osobitne po druhej svetovej vojne. Ich riešenie nie je a nebude ľahké. Lenže nebude vôbec možné, ak sa novooslobodeným národom neposkytne možnosť ich plného sebauplatnenia. Je preto potrebné, aby sa noví vedúci činitelia slovenského národa vrátili k tradíciám národnej spolupatričnosti a tolerancie, majúc neustále na pamäti predovšetkým dobro národa ako celku. Pre dosiahnutie dôstojného medzinárodného postavenia Slovenska v Európe a vo svete je teda potrebné, aby sa cez svojich politických predstaviteľov slovenský národ dožadoval:

- 5) Ústavného zakotvenia politickej a hospodárskej suverenity Slovenska.
- 6) Ústavného vytvorenia slovenského občianstva - občianstva Slovenskej republiky.
- 7) Ústavného vytvorenia medzinárodnej politickej, hospodárskej a spoločenskej reprezentácie Slovenska výlučne slovenskými občanmi.
- 8) Vytvorenia samostatnej Slovenskej národnej banky.
- 9) Samostatného zapojenia sa všetkých už jestvujúcich slovenských organizácií s medzinárodným charakterom do svetových asociácií a organizácií s podobnou náplňou.
- 10) Vytvorenia systému samostatnej slovenskej bezpečnosti a obrany.
- 11) Ústavného vytvorenia úradu hlavy Slovenska.
- 12) Vytvorenia slovenského diplomatického zboru a slovenských zastupiteľstiev v zahraničí.
- 13) Členstva Slovenskej republiky v Organizácii spojených národov.
- 14) Podania prihlášky do Európskeho spoločenstva.

Predsedníctvo Svetového kongresu Slovákov vyzýva Slovenskú národnú radu a vládu Slovenskej republiky, aby neustále mali na pamäti, že v dnešnej dobe kladú základy pre budúci prospech Slovenska, ale aj možnú porážku slovenských aspirácií. Je preto nevyhnutné podstatným spôsobom vyriešiť závažnú otázku oficiálneho postavenia slovenčiny ako úradného jazyka, ako aj postavenie Slovenska v terajšej Česko - Slovenskej federácii.

Slovenská vláda nesmie zanedbať ani tú okolnosť, že podstatná časť slovenského národa sa nachádza v zahraničí. Bolo by trestuhodnou nedbanlivosťou nevyužiť tento obrovský národný, duchovný a ekonomický potenciál pre zveladenie Slovenska. K tomu bude potrebné nielen udržiavať, ale aj účinne rozvíjať vzťahy so Svetovým kongresom Slovákov, ktorý vyše 20 rokov svojej histórie dôsledne presadzoval slovenské záujmy a hodlá tak postupovať aj v budúcnosti. Koná tak v duchu odkazu svojho zakladateľa a prvého predsedu Svetového kongresu Slovákov Štefana B. Romana, ktorý vo svojej poslednej programovej reči pred svojou náhlou smrťou povedal: „Svetový kongres Slovákov postavil slovenskú politiku v zahraničí na taký základ, aby sa slovenská otázka stala súčasťou koncepcie slobodného demokratického sveta. Náš program vychádza z požiadavky ľudských práv

a sebaurčovacieho práva národov. Dožadujeme sa slobody, demokracie a rovnoprávnosti, aby Slováci sami boli tvorcami svojich osudov, aby si sami vládli a sami hovorili za seba. Nechceme viac ako majú iní, ale nemôžeme ani súhlasiť s menej a uspokojiť sa s osudom, aký by nám diktovali iní..“

Uvedené postoje Svetového kongresu Slovákov a jeho predstaviteľov neboli a nie sú romantickými snami, lež sú výsledkom mnohoročného uvažovania a pozorovania historického vývoja, ako aj snáh iných národov v blízkosti Slovenska, aj na iných svetadieloch ako napríklad Slovincov, Chorvátov, pobaltských národov a národov Sovietskeho zväzu. Ide nám o demokratický program, ktorý je v súlade so súčasným vývojom v Európe a vo svete. Odmietame teda obvinenia, ktoré naše snaženie označujú za fašizmus, nacizmus, separatizmus, šovinizmus a za iné zdiskreditované -izmy. Naše úsilie je demokratické, plne v súlade s integračným celoeurópskym procesom. Je to úsilie malého (nie najmenšieho) národa v srdci Európy, ktorý si zaslúži, aby konečne mohol žiť tak, ako iné národy, slobodne a dôstojne na svojom vlastnom území, bez cudzieho tútorstva alebo diktátu.

V Quebecu, 4. novembra 1990.

Predsedníctvo Svetového kongresu Slovákov.